

C102 – BIN9

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

12 januari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de houding van de Vlaamse Regering ten aanzien van het Forum voor de Staatshervorming en het uitvoeren van het eigen regeerakkoord wat betreft het hoofdstuk Meer Vlaanderen	1
Met redenen omklede motie	4

Waarnemend voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten, ondervoorzitter

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de houding van de Vlaamse Regering ten aanzien van het Forum voor de Staatshervorming en het uitvoeren van het eigen regeerakkoord wat betreft het hoofdstuk Meer Vlaanderen

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, tijdens de verkiezingscampagne voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement in 2004, stond in het algemeen het communautaire, en in het bijzonder de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, op de voorgrond. Het feit dat dit onderwerp zo prominent door alle partijen, en dan vooral door uw partij en uw kartelpartner, naar voren werd geschoven, heeft ook zijn weerslag gevonden in het Vlaamse regeerakkoord.

Wat de staatshervorming in het algemeen betreft, is ook in het federaal regeerakkoord van juli 2003 een passage terug te vinden waarin wordt voorzien in de oprichting van een forum. Dit forum zou, in het kader van de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, en vertrekkend van het akkoord van 26 april 2002, een aantal aspecten behandelen, onder meer de hervorming van het tweekamerstelsel. Dat betekent dat de Senaat een paritaire senaat van de gemeenschappen en gewesten zou worden.

Daarnaast zou het forum zich bezighouden met de constitutieve autonomie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de herziening van artikel 195 van de Grondwet, de verkiezingsdata voor de federale en de deelstaatverkiezingen, de invoering van de term 'parlement' voor de gewestelijke en gemeenschapsraden, en het zoeken naar een 'grotere structurele coherentie van de federale, gewestelijke en/of gemeenschapsbevoegdheden'. In dat kader zou het forum 'onder meer de verkeersveiligheid en het uitreiken van uit-

voervergunningen voor wapens behandelen'. Wat dat laatste betreft, is niet gewacht op het forum. De bevoegdheid inzake het uitreiken van uitvoervergunningen voor wapens is reeds overgeheveld, via een bijzondere wet. U was toen zelf nog Kamerlid.

Het Vlaamse regeerakkoord bevat eveneens een communautair luik dat nogal wat verschilt van dat van de federale regering. Ik verwijs daarvoor naar het onderdeel 'Meer Vlaanderen' in de inleiding van het regeerakkoord, en naar hoofdstuk XVI, 'Meer Vlaanderen'. Daarin wordt zeer uitvoerig ingegaan op alle zaken die naar Vlaanderen zouden moeten worden overgeheveld. Een van de laatste punten daarin is de integrale overheveling van het jeugdsanc-tierecht.

Mijnheer de minister-president, in de inleiding van het regeerakkoord verwijst u eveneens naar het forum dat op federaal vlak in het vooruitzicht was gesteld. Naast alles wat het regeerakkoord vermeldt als over te hevelen bevoegdheden, uitgaande van de resoluties van 1999 waarvan we binnenkort de zevende verjaardag herdenken, verdedigt de Vlaamse Regering in haar regeerakkoord 'in het raam van het geciteerde forum de overdracht van een aantal andere aangelegenheden – noodzakelijke hefboomen voor een beter bestuur – naar Vlaanderen, dit met het oog op de realisatie van homogene bevoegdheidspakketten'.

Het forum zelf is nooit echt van start gegaan. We hebben daarover in de Senaat regelmatig vragen gesteld aan de minister van Institutionele Hervormingen. Op 6 november 2003 verklaarde hij dat het forum 'de komende maanden van start zal gaan'. De eerste vergadering van het forum, een loutere formaliteit, vond plaats op 19 oktober 2004 zonder dat een timing werd afgesproken of een agenda werd vastgelegd.

Naar aanleiding van die vraag verklaarde de federale minister van Institutionele Hervormingen in de pers dat een volgende vergadering binnen drie weken zou plaatsvinden, met name op 9 november 2004. Op 9 november 2004 vond er niets plaats. Op onze vraag waarom er nog geen bijeenkomst van het forum was geweest, verklaarde de minister op 9 december 2004 in de Senaat dat in de loop van de volgende week

een uitnodiging zou worden verstuurd naar de deelnemers. Het probleem van de betrokkenheid van de Senaat bij de werkzaamheden was volgens de minister op dat moment opgelost.

Op 19 januari 2005 komt het forum voor de tweede keer bijeen, en gaat uiteen zonder wat dan ook te beslissen, om vervolgens, tot nu toe althans, niet meer samen te komen.

Op 2 juni 2005 vroegen we opnieuw naar de stand van zaken, waarop de federale minister van Institutionele Hervormingen in de Senaat verklaarde dat 'de kans dat er na de zomervakantie opnieuw kan worden gepraat groter is dan nu'. Sindsdien hebben we van het forum niets meer gehoord.

Mijnheer de minister-president, op 11 januari 2005 heb ik u geïnterpelleerd over deze aangelegenheid. U zei toen dat u van premier Verhofstadt op zijn minst de zekerheid had gekregen dat de agenda, naast het akkoord van 26 april 2002, ook aandacht zou besteden aan uw vragen en vragen in verband met de bevoegdheden.

In uw verklaring van 18 mei 2005, na het debacle over Brussel-Halle-Vilvoorde, zei u dat de 'vragen voor een betere bevoegdheidsverdeling op de agenda moeten worden geplaatst en dat de Vlaamse Regering op het in het federaal regeerakkoord voorziene forum de gerechtvaardigde eisen inzake financiële en fiscale autonomie, bijkomende en homogene bevoegdheden en constitutionele autonomie aan de orde zal stellen'.

Met andere woorden, het forum is nooit echt van start gegaan. Het is twee keer bijeengekomen zonder wat dan ook te doen, zonder een timing af te spreken, zonder een agenda te bepalen. Op 18 mei 2005 geloofde u nog altijd – ik vermoed dat althans, of u hield de schijn bijzonder hoog – in het forum. U hebt het daarover immers zelf gehad in uw regeerverklaring.

Als we de chronologie overlopen, valt de volslagen apathie van deze regering toch wel op. U hebt in feite alles ondergaan wat op het federale vlak gebeurde of vooral niet gebeurde met het forum. Van de bijeenkomst van 19 oktober 2004 zouden we nog kunnen aannemen dat ze een startvergadering, en dus een formaliteit, was. Maar ook de vergadering van 19 januari 2005 is met een sisser afgelopen. U hebt dat vastgesteld en er niets meer aan gedaan.

Die apathische houding staat in schril contrast met de meegaandheid van uw regering ten aanzien van een aantal vragen van de federale regering in tal van andere dossiers. Ik denk aan het begrotingsdossier, waarbij u hebt ingestemd om een bepaalde beleidsruimte door de federale overheid gedurende één jaar te laten bevriezen.

Tenzij ik me vergis, hebt u op geen enkel moment een initiatief genomen om dat forum nieuw leven in te blazen en mee de agenda ervan te bepalen. In uw antwoord op de interpellatie van vorig jaar had u dat nochtans aangekondigd. U hebt toen gezegd dat u uw eigen punten op de agenda wilde krijgen.

Mijnheer de minister-president, het is duidelijk dat de Franstaligen op dit ogenblik van geen communautaire onderhandelingen willen horen en dat ze de zaak op de lange baan willen schuiven. Ze zijn nu geen vragende partij. Dat is nogal wiesdes. Van bij het begin van de federale legislatuur hebben ze binnengehaald wat ze willen hebben: de overheveling van de bevoegdheden inzake de exportlicenties voor wapens.

De fundamentele vraag is waarom uw regering laat begaan, waarom u zelf geen initiatief neemt. Door apathisch te reageren, gooit u een deel van uw regeerakkoord in feite in de vuilnisbak. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat al die passages over 'Meer Vlaanderen' in de inleiding van het regeerakkoord en het eigenlijke hoofdstuk meer bedoeld waren om een bepaalde kartelpartner over de streep te trekken om in de Vlaamse Regering te stappen en om tijdens de verkiezingscampagne een beetje de schijn op te houden dat men het nog meende ook.

Mijnheer de minister-president, bent u het ermee eens dat het forum een stille dood is gestorven? Wat zijn de redenen waarom de Vlaamse Regering geen enkele rol van betekenis heeft gespeeld en gelaten de gebeurtenissen heeft ondergaan? Waarom heeft de Vlaamse Regering na de mislukte vergadering van 19 januari 2005 geen enkel initiatief terzake meer genomen? Is de Vlaamse Regering bereid dit alsnog te doen, en zo ja, met welke agenda en met welke timing? Hoe ziet u nog kans om het hoofdstuk 'Meer Vlaanderen' alsnog te realiseren? Eind vorig jaar heeft premier Verhofstadt in het programma Polspoel & Desmet verklaard dat de grote communautaire ronde na de federale verkiezingen van 2007 zal worden gehouden. Is dat ook de houding van de Vlaamse Regering? Zal er tot 2007 niets meer gebeuren en wordt er afge wacht wat de federale verkiezingen van 2007 zullen

opleveren? Is de Vlaamse Regering nu van oordeel dat er tot en met de federale verkiezingen van 2007 geen enkel initiatief meer zal worden genomen inzake de communautaire dossiers?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw de voorzitter, ik zal trachten een antwoord te geven op de vragen van de heer Van Hauthem. Mijnheer Van Hauthem, ik kan alleen maar vaststellen dat het forum sinds januari van vorig jaar niet meer is samengekomen. In het voorjaar van 2005 werd geargumenteed dat het dossier-Brussel-Halle-Vilvoorde bij voorrang moest worden aangepakt en dat dit het onmogelijk maakte om in het forum andere gesprekken te voeren. Het najaar is ondertussen voorbij. Uit een aantal verklaringen maak ik op dat het normaal gezien niet snel meer zal bijeenkomen.

Ik ontken dat we de zaak lijdzaam hebben ondergaan. U zult zich herinneren dat ik zelf heb gevraagd dat het forum een tweede keer samen zou komen. Op onze vraag heeft het forum op 19 januari 2005 een vergadering gehouden. In uw inleiding hebt u gezegd dat de federale premier op 24 november 2004 een – schriftelijk – engagement had aangegaan om de punten die de Vlaamse meerderheidspartijen in het regeerakkoord hadden ingeschreven, te agenderen en te behandelen.

U zegt ook dat er geen initiatieven meer zijn genomen. Er zijn wel degelijk initiatieven genomen. Ik zal zelfs meer zeggen. Ik ben van plan om de volgende weken duidelijkheid te vragen.

Ik heb me voorgenomen om eind januari, begin februari contact op te nemen met de federale regering, onder meer om de inzichten en bedoelingen van de federale regering, zowel van de eerste minister als van de minister van Institutionele Hervormingen, te kennen over het al dan niet bijeenkomen van het forum. Uiteraard werd het forum ingeschreven in het federaal regeerakkoord. Ik ben niet verantwoordelijk voor wat daarin staat en zeker niet voor de uitvoering ervan.

In dit land hebben sluitende afspraken met betrekking tot de vooruitgang, het beter functioneren van de instellingen, inclusief de bevoegdheidsoverdrachten, en de stappen die wij vanuit Vlaanderen wensen te zetten, de meeste kans op slagen als ze kaderen in de onderhandelingen voor de vorming van een

federale regering. De geschiedenis heeft reeds aangetoond dat dat het juiste moment is voor het maken van zulke afspraken. We wachten de federale verkiezingen niet af, maar het is evident dat de vorming van een federale regering en de onderhandelingen die eraan voorafgaan, voor de Vlaamse partijen beslissende momenten zijn om onze ambities op institutioneel vlak waar te maken.

Ondertussen zullen we uiteraard niet stilzitten. Trouwens, een deel van het voorbereidende werk voor de verkiezingen van 2007 moet nu al op een discrete manier gebeuren. Contacten moeten worden gelegd, want we proberen ruimte te vinden voor de dialoog. Ik weet dat dit niet de aanpak is die u voor ogen hebt – daarom behoren we ook tot andere partijen –, maar volgens mij is deze manier van werken belangrijk om in de toekomst resultaten te boeken op het vlak van onze ambities uit het Vlaamse regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, zeker na wat we allemaal hebben meegemaakt met Brussel-Halle-Vilvoorde, verwondert of verbaast uw antwoord me niet.

U stelt vast dat het forum niet meer bijeengekomen is. Dat was precies een van mijn punten van kritiek: u stelt vast en kijkt ernaar, maar u neemt zelf geen initiatieven. U beweert dat u wel een initiatief zult nemen: u zult eens beleefd vragen of de federale overheid nog iets van plan is. U zult waarschijnlijk het antwoord krijgen dat u verwacht en daar zal het bij blijven.

Het antwoord op mijn laatste vraag was het belangrijkste: u wacht effectief af wat de verkiezingen van 2007 zullen brengen. U stelt dat u niet verantwoordelijk bent voor het federale regeerakkoord omdat u het uwe hebt. Formeel is dat wel juist, maar in uw eigen regeerakkoord verwijst u naar het federale regeerakkoord. In het Vlaamse regeerakkoord staan de zaken opgesomd die u op het forum ter sprake wenst te brengen. De lijst wordt trouwens almaar langer: de resoluties van 1999 worden herhaald en in het hoofdstuk 'Meer Vlaanderen' worden daar heel punctuele zaken aan toegevoegd. Van de resoluties werd maar bijzonder weinig gerealiseerd. Uw regering is in geen geval van plan om vóór de federale verkiezingen van 2007 iets te doen inzake deze hoofdstukken van het Vlaamse regeerakkoord.

U verklaart te zullen vragen of het de bedoeling is dat het forum nog eens samenkomt. U hebt daar wel bijzonder lang mee gewacht, want de laatste vergadering vond plaats op 19 januari 2005. Na een jaar gaat u nog eens polsen. Dit initiatief van de Vlaamse Regering is weinig geloofwaardig.

Het belangrijkste is evenwel dat u hebt toegegeven niets meer te zullen doen vóór de federale verkiezingen van 2007.

We zullen een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Mevrouw de voorzitter, ik wil iets weerleggen wat de heer Van Hauthem heeft gezegd. Ik ben er zowel intellectueel als politiek rotsvast van overtuigd dat de begrotingsakkoorden die we hebben gesloten met de federale regering voordelig waren voor Vlaanderen. Ik daag hem uit om het tegendeel te bewijzen. Elke onbevooroordeelde waarnemer heeft dat trouwens erkend. Uw fractieleider heeft een poging gedaan om dit feit te weerleggen naar aanleiding van het debat over de Septemberverklaring, maar die poging is hem niet goed gekomen. De akkoorden met de federale regering waren, voor wat de normverzwaring betreft voor 2006 en de toekomst, in het voordeel van de beleidsruimte van deze Vlaamse Regering.

De heer Joris Van Hauthem: Intern, binnen de Vlaamse Regering, hebt u inderdaad een paar dossiers kunnen deblokken.

Minister-president Yves Letermé: Het gaat om typische win-winsituaties. Denken we maar aan het optrekken van de premie voor de Zorgverzekering en het afschaffen van de Elia-taksen. Dergelijke zaken zijn mooi meegenomen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.
